

Розділ IV. Вогнева підготовка

Тема 2. Стрілецька зброя та поводження з нею, догляд та зберігання.

Тема уроку: “Загальна будова автомата Калашникова”

Мета уроку:

- визначити з учнями призначення, бойові властивості та загальну будову автомата Калашникова;
- познайомити учнів з послідовністю неповного розбору автомата Калашникова;
- виховати почуття впевненості у безвідмовності автомата;
- сформувати в учнів поняття необхідності дотримання заходів безпеки при проведенні стрільб зі стрілецької зброї.

План уроку:

1. Історичні відомості про створення автомата.
2. Призначення та загальна будова автомата.
3. Послідовність неповного розбирання та складання автомата Калашникова.

АК-47

1.Історичні відомості про створення автомата.

Рішення про необхідність перекладу основної стрілецької зброї на проміжний патрон було прийняти в СРСР ще в ході Другої Світової Війни. Такий патрон був створений до 1943 року і під нього була почата розробка цілого сімейства стрілецької зброї, що включає самозарядний карабін (СКС), автомат і ручний кулемет (РПК). Розробкою автоматів на конкурсній основі було зайнято відразу кілька конструкторів і колективів, серед них – молодий сержант М.Т.Калашников, що працював при Іжевському Машинобудівному Заводі (ІЖМАШ). У 1946 р. Калашников поряд з іншими учасниками представив на конкурс свій зразок автомата, де він показав непогані результати.

Для другого етапу конкурсу, що проводився у 1947 р., Калашников трохи переробив свій автомат і в модифікованому вигляді той був рекомендований до прийняття на озброєння. Після перших військових випробувань у 1949 р. автомат Калашникова офіційно приймається на озброєння як №7.62мм автомат Калашникова зразка 1947року” або просто АК (іноді позначають АК-47).

До 1969 року АК по досвіду експлуатації був модифікований і в 1959 році на озброєння приймається АКМ.

У 1974 р. на озброєння Радянської Армії приймається 5.45мм стрілецький комплекс, що складається з автомата АК-74 і ручного кулемета РПК-74.

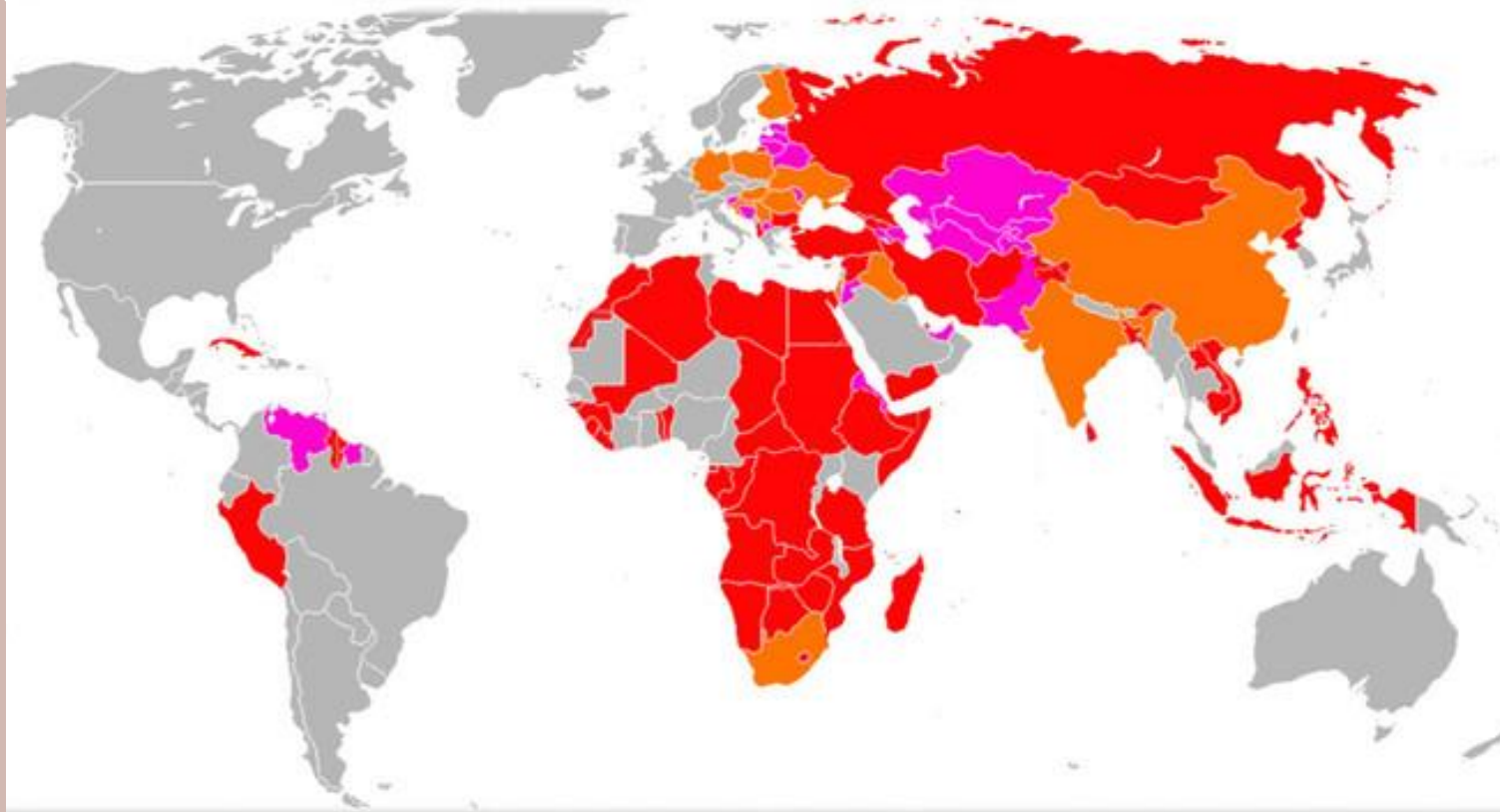
Момент створення автомату

АКМ в руках конструктора

Географія розповсюдження автоматів Калашникова

Користувачі АК;

країни, які випускають, або випускали зброю на базі АК;

користувачі тільки модернізованих автоматів.

2. Призначення та загальна будова автомата.

Автомат Калашникова калібру 5,45 мм або 7,62 мм є індивідуальною зброєю і призначений для знищення живої сили й ураження вогневих засобів противника.

Для ураження противника у рукопашному бою до автомата прикріплюється штик-ніж.

З автомата ведеться автоматичний або одиничний вогонь.

Автоматичний вогонь є основним: він ведеться короткими (до 5 пострілів) і довгими (до 10 пострілів) чергами або безперервно.

На озброєнні ЗСУ є такі модифікації АК:

АК-74 – з дерев'яним прикладом,

С-74 – з металевим прикладом,

АКС-74У – з металевим прикладом
і вкороченим стволом

БОЄПРИПАСИ ДО АК74.

Для стрільби з автомата (кулемета) в ЗСУ використовуються 5,45-мм патрони зі звичайними і трасуючими кулями.

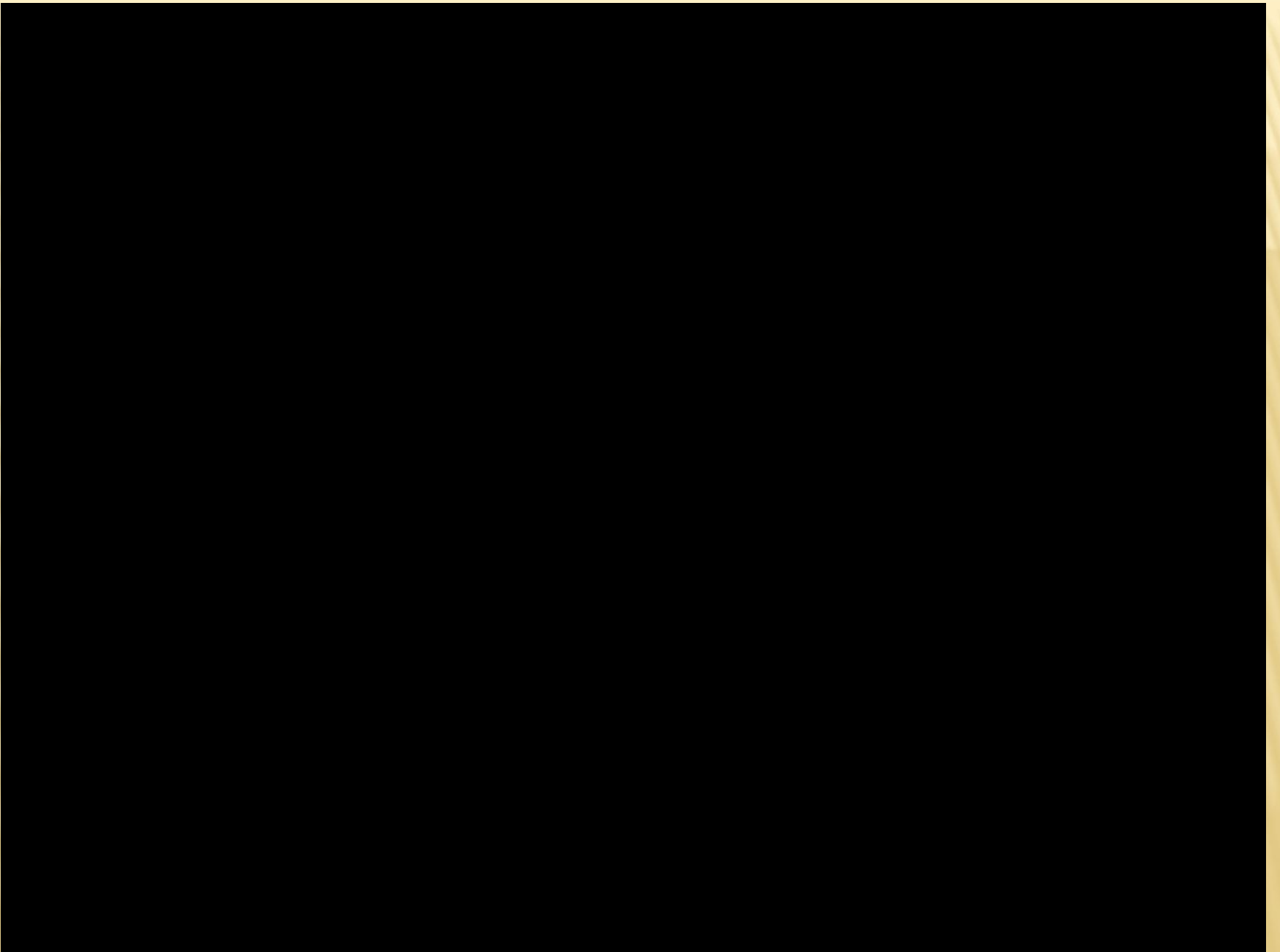
Для імітації стрільби застосовуються холості патрони, стрільба якими ведеться із застосуванням спеціальної втулки.

Для навчання особового складу та виконання нормативів використовуються учбові патрони

Автоматична дія АК будується на використанні порохових газів, що відводяться від каналу ствола до газового поршня затворної рами.

АК складається з:

1. ствол із ствольною коробкою, прицільним пристроєм і пістолетною рукояткою,
2. кришка ствольної коробки,
3. затворна рама з газовим поршнем,
4. затвор,
5. поворотний механізм,
6. газова трубка зі ствольною накладкою,
7. ударно-спусковий механізм,
8. цівка,
9. магазин,
10. компенсатор.

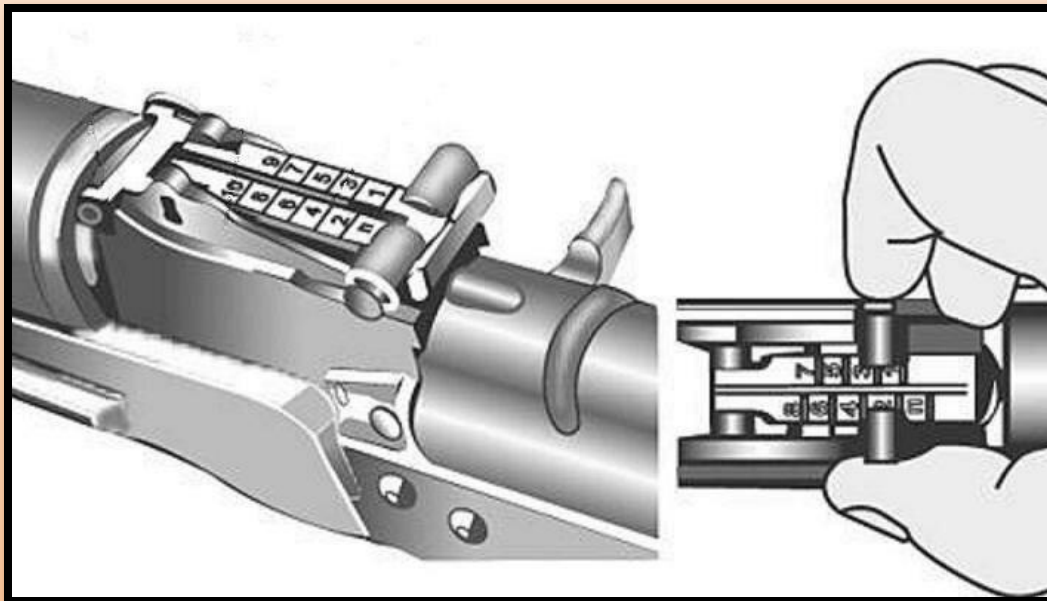
У комплект АК входять:

1. штик-ніж,
2. пенал з приладдям,
3. ремінь,
4. шомпол,
5. сумка для магазинів.

Ствол служить для спрямування польоту кулі, він має чотири нарізи, які йдуть зліва вгору направо, вони необхідні для надання кулі обертального руху. Проміжки між нарізами називаються полями. Відстань між двома протилежними полями називається калібром. У казенній частині канал гладенький і називається патронником.

Прицільний пристрій необхідний для наведення АК при стрільбі по цілях на різні відстані.

Приклад і пістолетна рукоятка забезпечують зручність дії АК при стрільбі. Він має антабку для ременя, гніздо для каналу з приладдям і затильник з кришкою під гніздом. У гнізді приклада закріплено пружину для виштовхування пенала.

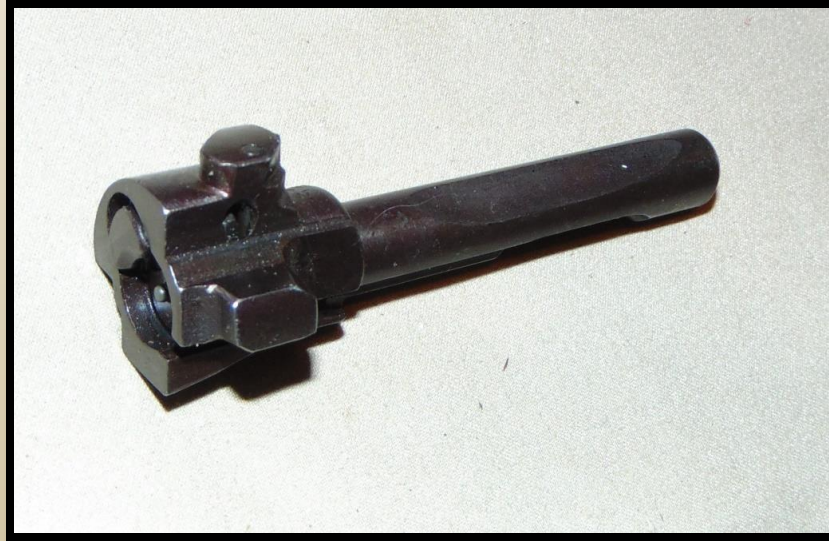
Кришка ствольної коробки потрібна для запобігання забруднення частин і механізмів, розміщених у ствольній коробці. З правого боку вона має ступінчастий виріз для проходження відстріляних гільз назовні і для руху рукоятки затворної рами, а позаду – отвір для напрямного стержня поворотного механізму.

Затворна рама з газовим поршнем служить для приведення в дію затвора та ударно-спускового механізму.

Затвор служить для засилання патрона у патронник, закривання каналу ствола, розбивання капсули і викидання з патронника гільзи патрона.

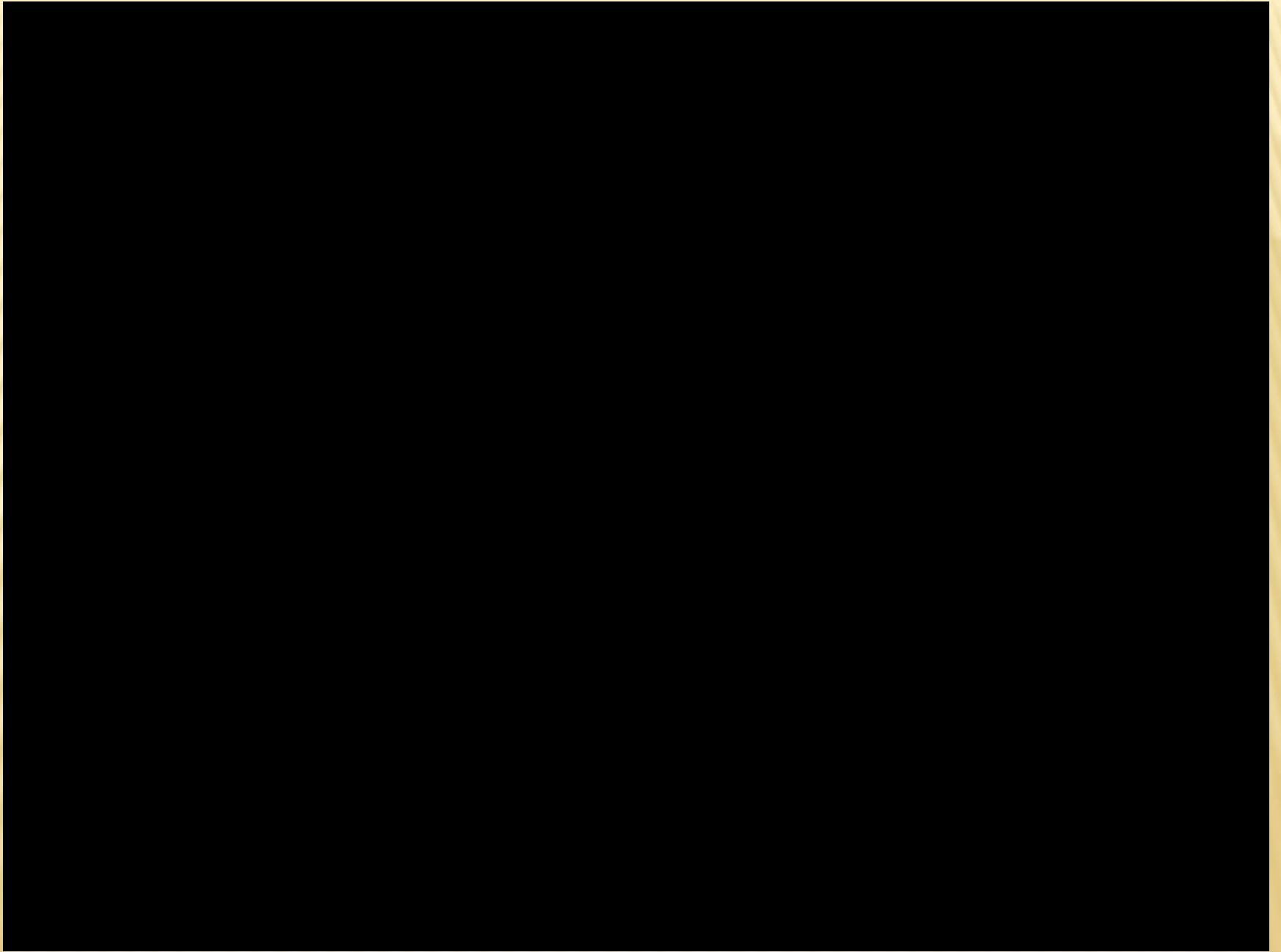
Поворотний механізм необхідний для повернення затворної рами із затвором в попереднє положення.

Газова трубка із ствольною накладкою призначена для спрямування газового поршня і для захисту рук від опіків при стрільбі.

Ударно-спусковий механізм призначений для спуску курка з бойового положення або із зводу автоспуску, нанесення удару по ударнику, забезпечення ведення автоматичного чи одиничного вогню, припинення стрільби, для запобігання пострілів при незапертому затворі і для постановки АК на запобіжник.

Цівка служить для зручності дії з автоматом і захисту рук від опіків.

Магазин
призначений для
розміщення патронів
і подачі їх у ствольну
коробку.

kamuflyg.com.ua

Дуловий гальмо-компенсатор призначений для зменшення сили відбою (на 25-75 %) при пострілі з вогнепальної зброї за рахунок використання частини кінетичної енергії газів, що рухаються за снарядом.

Штик-ніж прикріплюється до автомата перед атакою і призначений для ураження противника в рукопашному бою, а також використовується як ніж, пилка і ножиці.

Основні бойові властивості АК

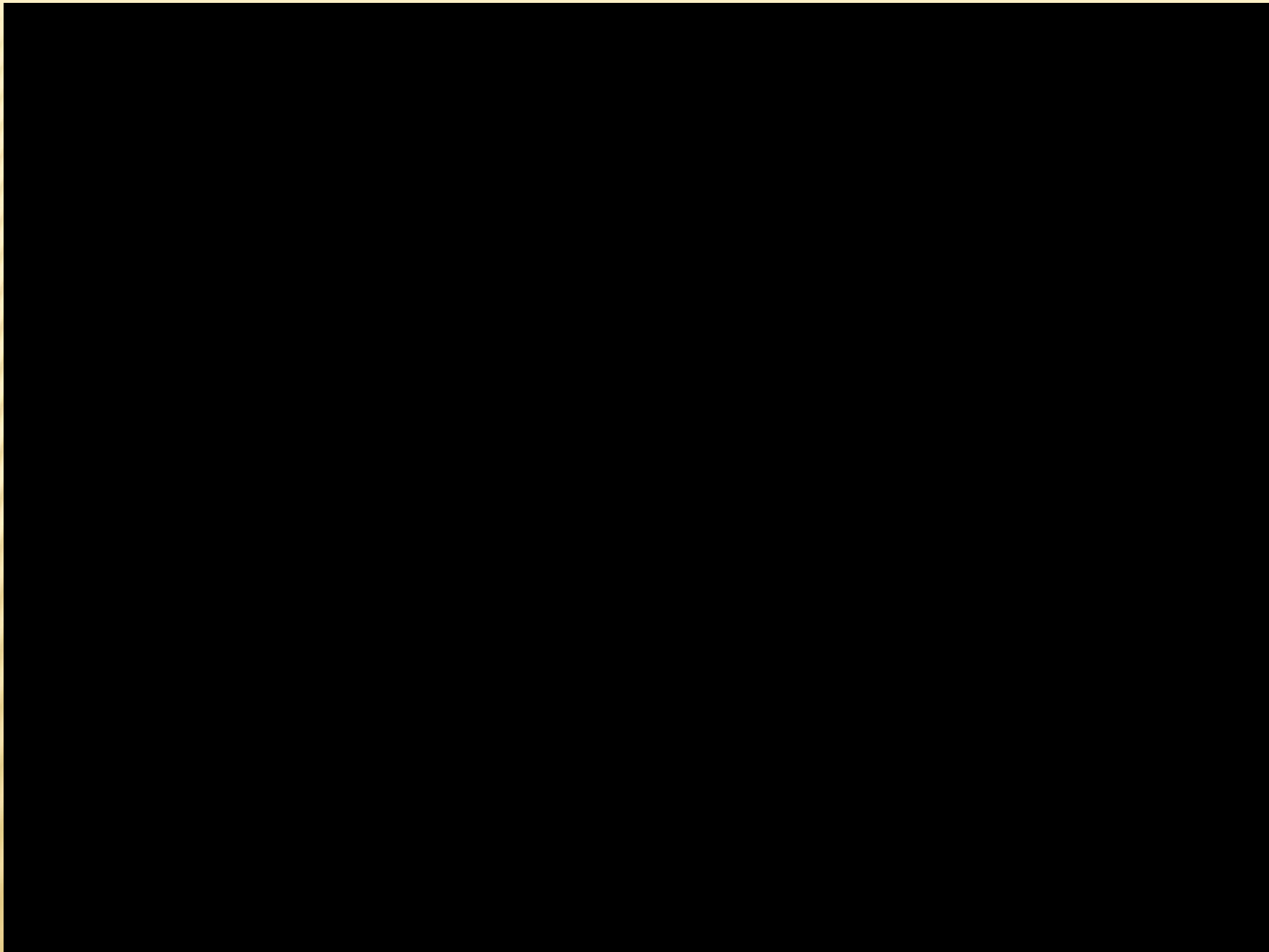
Характеристики	АКМ	АК-74
Калібр ствола, мм	7,62	5,45
Прицільна дальність стрільби, м	1000	1000
Найдієвіший вогонь, м	400	500
Дальність прямого пострілу, м:		
по нерухомій цілі	350	440
по рухомій цілі	525	625
Темп стрільби, пострілів/хв	до 600	до 600
Бойова швидкострільність пострілів/хв:		
Одиничними	40	40
Чергами	100	100
Вага із зарядженим магазином, кг	3,6	3,6
Вага штика-ножа, г	450	490
Місткість магазину, патронів	30	30
Гранична дальність польоту кулі, м	3000	3150
Убивча дальність кулі, м	1500	1350
Початкова швидкість кулі, м/с	715	900
Вага патрона, г	16,2	10,2

3. Послідовність неповного розбирання та складання автомата Калашникова.

Неповне розбирання автомата виконується так:

- відокремити магазин,**
- вийняти пенал з приладдям,**
- відокремити шомпол,**
- відокремити дулове гальмо-компенсатор,**
- відокремити кришку ствольної коробки,**
- відокремити поворотний механізм,**
- відокремити затворну раму із затвором,**
- відокремити затвор від затворної рами,**
- відокремити газову трубку зі ствольною накладкою.**

Складання здійснюється в зворотному порядку.

Заходи безпеки під час поводження з автоматом і патронами:

- перед початком занять перевірити, чи він не заряджений,
- перед спуском курка автомат тримати під кутом,
- категорично забороняється направляти автомат на людей, незалежно від того, заряджений він чи ні,
- після занять автомат ставиться на запобіжник,
- при спорядженні магазина навчальними патронами не допускати ударів по капсулю патрона,
- забороняється використовувати патрони з осічкою в навчальних цілях.

**Опис
та принцип дії
автомата Калашнікова**

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ